

Latvijas pasta banka AS

Paveiktais finanšu noziegumu novēršanas
un apkarošanas jomā banku līmenī

BANKAS PROFILS

AS "Latvijas pasta banka" (Banka) ir Latvijas Republikā reģistrēta akciju sabiedrība, kas darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2008. gada 12. septembrī izsniegto licenci. AS "Latvijas pasta banka" juridiskā adrese: Brīvības iela 54, Rīga, LV-1011, Latvija.

Banka īsteno šādu stratēģiju:

- Prioritāri piedāvā pakalpojumus juridiskām personām, veidojot uz personalizētu pakalpojumu sniegšanu balstītu klientu portfeli;
- Līdzvērtīgi juridiskām personām piedāvā personalizētus pakalpojumus fiziskām personām ar augstiem un ultra-augstiem ienākumiem;
- Bankas darbības reģioni – Latvija, Krievija, citas NVS valstis, EEZ valstis.

Bankas prioritārie darbības virzieni ir:

- maksājumu karšu izsniegšana un pieņemšana Internetā un POS terminālos, sadarbojoties ar tādām pazīstamām organizācijām kā MasterCard, Visa, Tieto, First Data, Global Payments;
- piesaistīto līdzekļu izvietošana finanšu instrumentos;
- juridisko personu kreditēšana ar mēreni konservatīvu riska pieeju, īpaši - apgrozāmo līdzekļu kreditēšana un tirdzniecības plūsmu kreditēšana.

Bankas akcionāri: SIA "Mono"(Latvija)
 Balsstiesīgo akciju skaits: 13 000 000
 Līdzdalība apmaksātā pamatkapitālā (%): 100%
 Apmaksātais pamatkapitāls EUR`000: 13 000
 Pašu kapitāls EUR`000: 29 664

Bankas darbību raksturo šādi rādītāji:

Rādītājs	31.12.2014.	31.12.2015.	31.12.2016.	30.06.2017.
Kapitāla atdeve (ROE) (procentos)	18%	27%	43%	29%
Aktīvu atdeve (ROA) (procentos)	2%	2%	5%	4%
Izdevumu attiecība pret ienākumiem (procentos, gadā)	64%	50%	32%	51%
Likviditātes rādītājs (procentos)	81%	92%	92%	100%
Kapitāla pietiekamības rādītājs (procentos)	18%	19%	23%	20%

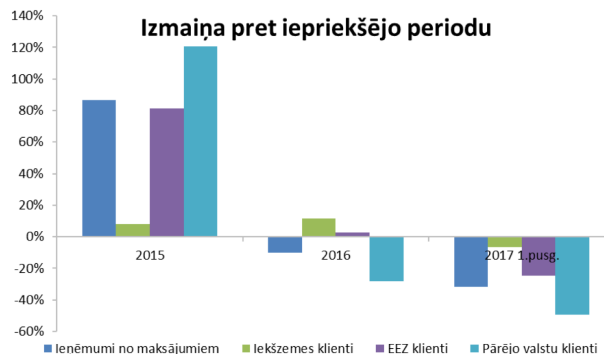
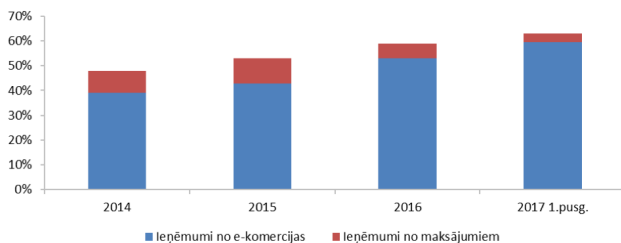
BIZNESA MODEĻA IZMAIŅAS, KAS VEIKTAS, LAI NODROŠINĀTU NILLTF ATBILSTĪBAS STANDARTU IEVĒROŠANU

(norāda ievērojamas, nozīmīgas un ar būtisku ietekmi)

Ņemot vērā Bankas veiksmīgo biznesa modeli (maksājumu karšu pieņemšana Internetā - *acquiring*), ekomercijas attīstības turpmākās perspektīvas, tajā skaitā, Latvijā, Banka neplāno mainīt savu attīstības modeli.

Bankas biznesa modelis arvien vairāk ir balstīts uz maksājumu karšu pieņemšanu Internetā - *acquiring* pakalpojumu sniegšanu, tādējādi Banka neizjūt atkarību no transakciju (maksājumu) biznesa un izmaiņas šajā pozīcijā Banku būtiski neietekmē.

Transakciju biznesa īpatsvars kopējos ienākumos

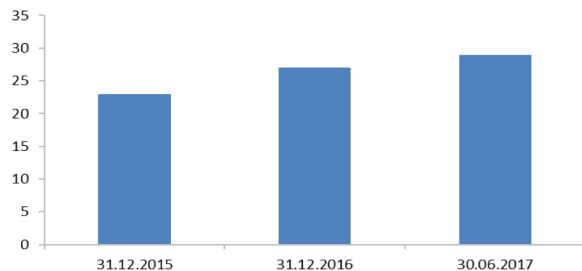

2016. gadā Banka, īstenojot de-risking pasākumus, ir panākusi optimālu Bankas klientu portfeļa riska profilu. Uz 2017. gadu Bankas klientu portfeli bija ~10% tādu klientu, kuru skaitliskais riska novērtējums bija klasificēts kā "augsts" vai "ļoti augsts".

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

Kopš 2015. gada beigām Bankā iekšējās kontroles sistēmas darbinieku skaits ir pieaudzis par ~27% (salīdzinoši tajā pašā periodā kopējais darbinieku skaits Bankā ir pieaudzis par ~9%).

Iekšējās kontroles darbinieku skaits

Bankā ir izstrādāta AML/CFT riska pārvaldības stratēģija ar mērķi realizēt stingru uz risku balstītu pieeju Bankas atbilstības nodrošināšanai, tajā skaitā, procedūru pilnveidē, starptautisko sankciju ievērošanas jomā.

2017. / 2018. gadā Banka turpina pilnveidot un uzlabot Bankas iekšējos normatīvos dokumentus atbilstoši LR normatīvo aktu prasībām un labākajai praksei.

Bankas iekšējā kontroles sistēma nodrošina Bankas atbilstību OFAC prasībām. Ieviests valstu saraksts, ar kuru rezidentiem Banka nesadarbojas, un valstu saraksts ar paaugstinātu NILLTF risku.

Bankas finanšu un nefinanšu risku paškontroles un pašnovērtējuma pasākumi tiek realizēti regulāri caur agrās brīdināšanas sistēmu, kas sevī ietver, cita starpā, arī AML/CFT riska līmeņa kontroli.

IEKŠĒJĀ KONTROLE

2016. gadā Banka ir izstrādājusi un ieviesusi klientu riska vērtēšanas (scoring) sistēmu, nodrošinot Bankas atbilstību klientu risku izvērtēšanā un pārvaldībā.

2017. gadā Bankā ir veiktas izmaiņas AML organizatoriskajā struktūrā, precizējot un uzlabojot klientu, klientu darījumu uzraudzības procesus KYC, CDD, EDD un monitoringa īstenošanas jomā.

2016. gada nogalē Banka ir veikusi Bankas AML/CTF riska pārvaldības sistēmas atbilstības Bank Secrecy Act Anti-Money Laundering Examination Manual prasībām pašnovērtējumu, rezultātā izstrādājot iekšējo konstatēto neatbilstību novēršanas plānu un līdz 2016.gada beigām veicot darbības, lai neatbilstības novērstu.

DARBINIEKU APMĀCĪBAS

Banka ir pilnveidojusi un izstrādājusi personāla apmācību procesu/plānu, nodrošinot Bankas atbilstību FKTK normatīvo dokumentu prasībām. Bankā tiek realizētas kā iekšējās, tā ārējās apmācības. 2016. gadā veikto iekšējo/ārējo apmācību skaits – 42/23. 2017. gadā veikto iekšējo/ārējo apmācību skaits – 18/27.

2017. gada beigās / 2018. gada sākumā paredzētas ārējās apmācības, piesaistot auditoru kompānijas Deloitte speciālistus, tajā skaitā, ārvalstu ekspertus.

Uz šo brīdi Bankā ir 2 iekšējās kontroles sistēmas darbinieki, kuriem ir CAMS (Certified Anti-Money Laundering Specialist) sertifikāti. 2017. gada laikā paredzēts, ka tādu darbinieku skaits būs 4.

NEATKARĪGĀS NILLTFN IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS PĀRBAUDES

Bankas iekšējais audits regulāri (atbilstoši auditu plānam) veic Bankas darbības pārbaudes, tajā skaitā, NILLTF novēšanas jomā, ievērojot LR normatīvo aktu prasības un atbilstību labākās prakses standartiem. Bankas AML/CTF riska pārvaldības stratēģija paredz neatkarīga ārējā audita veikšanu vismaz reizi 18 mēnešos.

Šobrīd auditori no Deloitte Latvija veic šādas neatkarīgas pārbaudes Bankā:

- AML IT jomā, novērtējot Bankas atbilstību FKTK normatīvo noteikumu Nr.219 “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riska pārvaldības informācijas tehnoloģiju nodrošinājuma normatīvie noteikumi” prasībām;
- klientu AML riska novērtēšanas sistēmas atbilstības pārbaudi FKTK normatīvo noteikumu Nr. 234 „Klientu padziļinātās izpētes normatīvie noteikumi kredītiestādēm un licencētām maksājumu un elektroniskās naudas iestādēm”;
- Bankas AML/CTF riska pārvaldības iekšējās kontroles efektivitātes novērtējumu.

AUTOMATIZĒTAS (IT) SISTĒMAS UN RĪKI

2016. gada vasarā Banka no Tonbeller AG – Fair Isaac Germany GmbH (FICO) iegādājās un šobrīd pilnveido SIRON/AML, SIRON/ KYC un SIRON/EMBARGO moduļu pielietojumu, kas nodrošinās efektīvāku klientu, klientu darījumu uzraudzību kā darījumu attiecību nodibināšanas (*on-boarding*), tā darījumu attiecību laikā.

Bankas pamatoperāciju programmnodrošinājums:

Bankas izstrādātā (in-house) sistēma.

NILLTF novēšanas darījumu uzraudzības sistēma:

Bankas izstrādātā (in-house) sistēma.

Finanšu sankciju monitoringa sistēma:

Bankas izstrādātā (in-house) sistēma;
Accuity Compliance Link – AML/CTF monitoringa sistēma (24/7 pārbaude pret, PEP un sankciju sarakstiem).

Citi IT rīki un risinājumi:

MinFraud Alerts/ MaxMind, Inc;
G2 Persistent Merchant Monitoring & G2 Global;
Boarding/G2 Web Services LLC;
Shield Onboarding &Monitoring/Web Shield Limited
SPARK/Interfax;
Lursoft/SIA Lursoft IT;
Dow Jones Risk and Compliance (Dow Jones Inc.) datu bāzes izmantošana plānota no 2017. gada beigām.

KLIENTU UN BIZNESA VIRZIENU RISKU MAZINĀŠANA

2016. gada beigās de-risking pasākumu rezultātā Bankas klientu ar augstu riska novērtējumu skaits samazinājās par - 14% un 2016. gada beigās Bankas klientu struktūra veidoja Bankas attīstības modelim atbilstoši balansētu un pieņemamu klientu struktūru gan pēc klientu jurisdikcijas, gan pēc formas.

Klientu sadalījums pēc valstīm 2016. gada beigās

